

ВІДГУК

офіційного опонента - кандидатки мистецтвознавства, доцентки, завідувачки кафедри режисури та акторського мистецтва Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтв Бучми-Бернацької Ольги Євгеніївни на дисертацію **Овчієвої Лесі Петрівни «АКТОРСЬКА ТВОРЧИСТЬ ЛЮБОВІ ЛІНИЦЬКОЇ В ТЕАТРАЛЬНОМУ ПОЦЕСІ УКРАЇНИ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ»**

подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 026 – сценічне мистецтво

Мистецтво, зокрема театральне, завжди відіграло значущу роль у національній самоідентифікації українського суспільства і тому довгий час залишалося засобом ідеологічного впливу Російської імперії та Радянського союзу. В наслідок багаторічної культурної «фільтрації» театральна спадщина України почала популяризуватися у світовому мистецькому просторі здебільшого в естетиці народно-побутового театру. Разом з тим, український театр історично мав значно більший естетичний спектр, зберігаючи і розвиваючи національні традиції, він був на часі з сучасними світовими тенденціями, митці українського театру здійснювали цікаві експерименти, впроваджували нові методики тощо. Після здобуття Незалежності, театр в Україні почав складний шлях відродження національних традицій та виборювання власного місця у світовому мистецькому середовищі, проте все ще залишався під впливом сформованих стереотипів. Не зважаючи на численні наукові дослідження в царині українського театру, можна все ще констатувати про недостатнє опрацювання його театральної культурної спадщини.

Враховуючи вищезазначене, дослідження Лесі Овчієвої являється актуальним і вкрай необхідним для сучасного сценічного мистецтва, оскільки вводить в науковий обіг маловідомі факти життя і творчості провідної української акторки, лідерки і новаторки свого часу Любові Ліницької, які можуть бути корисними у подальших наукових та теоретичних розробках, методичних посібниках для викладання у фахових закладах освіти тощо.

Зокрема, виконаний в межах дослідження аналіз методики роботи над сценічними образами Любові Ліницької становить цінність для теоретиків і практиків театрального мистецтва. Також, з наявних достоїнств даного дослідження слід зазначити опрацювання методики акторської школи Панаса Саксаганського, та мистецтвознавчий аналіз так званого «перехідного періоду» українського театру від побутово-психологічного до умовно-модернового стилю. Відчувається, що дисертантка добре обізнана у темі дослідження, яке виконане на належному теоретичному рівні, має наукову і практичну цінність, створює можливості для подальшого системного вивчення українського театру.

Теоретико-методологічне підґрунтя дослідження виглядає цілком презентабельно. Здобувачка простудіювала праці вітчизняних науковців, бібліографів, теоретиків та практиків, разом з тим звернулася до архівних матеріалів державних музеїв, періодичних видань. Дисертація відзначається логічністю викладу та чіткістю аргументації.

Наукові положення дисертації обґрунтовані, достовірні, тема розкрита з повнотою і ґрунтовністю. Дослідження виконане за традиційною схемою, викладене українською мовою. Обсяг основного тексту – 208 стор., загальний обсяг роботи – 265 стор., що відповідає вимогам до дисертації доктора філософії. Викладені у дисертації тези належним чином апробовані у 20 одноосібних публікаціях, з яких 12 надруковані у спеціалізованих фахових виданнях, затверджених МОН України.

Структурно дисертація складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел, що налічує 223 позиції. У вступі наявні всі обов'язкові складові: чітко окреслені актуальність і наукова новизна, сформульовані мета і завдання, практична значимість роботи, вказані актуальність та особистий внесок авторки.

У першому розділі Було детально опрацьовано джерельну базу дослідження. Проаналізовано роботи тогочасних театральних теоретиків, зокрема М. Вороного, П. Руліна, науковців Д. Антоновича, С. Єфремова, рецензентів С. Короліва, В. Чаговця, спогади колег по спільній сценічній діяльності, а саме І. Мар'яненка, О. Корольчука, Г. Маринича та ін., а також

наукові праці дослідників другої половини ХХ століття та сучасників, таких як Р. Пилипчука, Г. Веселовської, П. Кравчука, М. Гринишиної, Б. Козака, В. Гайдабури, Т. Жицької та ін.. Також, було проаналізовано соціально-економічні, суспільно-політичні та науково-культурні чинники, що вплинули на формування творчої особистості Любові Ліницької.

Другий, третій та четвертий розділи розкривають різні етапи професійного зростання акторки. Так другий розділ висвітлює початок професійного становлення акторки як творчої одиниці. У третьому розділі деталізуються особливості становлення індивідуального виконавського стилю, аналізуються палітра акторських виражальних засобів Любові Ліницької. Четвертий розділ розкриває зрілий період творчості акторки, аналізується її творчий внесок в українську театральну культуру.

Чіткість структурування, логіка викладення матеріалу вдало позиціонує дисертацію Лесі Петрівни Овчієвої. Оформлення дисертації в цілому відповідає вимогам до наукових робіт такого гатунку.

Висвітлення наукових положень в анотаціях українською та англійською мовами також відповідає змістові дисертації й вимогам щодо оформлення супровідних текстів такого типу.

Водночас, слід зазначити, що дисертантка почасти, захоплюючись описом біографічних даних акторки, вдавалася до дещо белетристичного стилю, зокрема, це яскраво проявляється на сторінці 210.

Однак хочу наголосити, що вищезазначена стилістична особливість не може суттєво вплинути на загальну високу оцінку дисертації.

Аналіз дисертації дає всі підстави стверджувати, що дослідження Лесі Петрівни Овчієвої є самостійним, концептуально цілісним, завершеним, містить науково обґрунтовані висновки. Основні тези та результати дослідження знайшли своє відображення у публікаціях дисертантки, виступах на конференціях та наукових зібраннях інших форматів. Дисертація «Акторська творчість Любові Ліницької в театральному процесі України кінця ХІХ – початку ХХ століття» відповідає спеціальності 026 – сценічне мистецтво і її

авторка – Леся Петрівна Овчівєва – заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 026 – сценічне мистецтво.

Офіційний опонент:

кандидатка мистецтвознавства, доцентка,

завідувачка кафедри режисури

та акторського мистецтва

Київської муніципальної академії

естрадного та циркового мистецтва

Ольга БУЧМА-БЕРНАЦЬКА

Підпис завідувачки кафедри Бучми-Бернацької О.С. підтверджую:

Мар-и ВЧП
Т.Т. Самохатас